

aandacht heden vragen, tal van geulen vertoont, die sterk herinneren aan fjorden en trogdalen, en misschien als zoodanig mogen worden beschouwd.

Ook in ander opzicht bestaat innig verband tusschen Spitsbergen en Scandinavië. Het westelijk gedeelte van het eerste, vertoont, evenals Bereneiland en de Noorsche gebergten, duidelijk de sporen van de Caledonische plooiing, waaraan het onderworpen is geweest. Dit Caledonisch gebergte zet zich ten N. W. van Spitsbergen onderzeesch voort tot Groenland, en vormt een drempel tusschen de diepzee westelijk van Spitsbergen en die ten noorden er van.

Het schijnt zelfs, dat het door mij genoemde verband nog dieper gaat. En Spitsbergen en het Bereneiland en Noorwegen vertoonen breuklijnen, die ongeveer loopen in de richting Noord-Zuid, en met name de beide genoemde eilanden verdeelen in N.-Z. loopende strooken, die een verschillend geologisch karakter dragen. Waarschijnlijk vindt men deze breuklijnen ook ten Westen dezer eilanden, in den bodem der IJszee, waarop de naar het Westen snel toenemende diepte zou kunnen wijzen.

Voor wie uit Noorwegen koers zet naar Spitsbergen, is het Beren-eiland slechts zelden duidelijk zichtbaar; men mag zich gelukkig prijzen als men het sterk omneveld ziet. De warme Noord-Atlantische Driftstroom, het verlengstuk van den Golfstroom, is in verband met koude zeestroomingen hiervan de oorzaak.

Dezelfde Driftstroom zet zich voort langs Spitsbergens Westkust en maakt het des zomers mogelijk het land, voor ons zoo rijk aan historische herinneringen en Hollandsche namen, te naderen. Dit eenzame land met de spitse bergen maakt een majestueuzen indruk. In sereene rust verrijzen uit de diepblauwe zee, onder den azuren hemelkoepel, de aan de Alpen herinnerende bergen met hun koene vormen, waartusschen machtige gletschers zich een breedden weg gebaand hebben tot in de zee, die de van hen afbrokkende ijsstukken opneemt en wegvoert. En op deze bergen ligt als een kantwerk gespreid de jonge sneeuw, in den voorbijgeganen winter en lente gevallen, blinkend in het zonlicht, dat door de droge atmosfeer niet getemperd wordt in helderheid. Des avonds bieden land en zee een schouwspel van zachte kleurenpracht, als de middernachtzon alles zet in teeren gloed.

Geologisch is Spitsbergen een bijzonder merkwaardig land. Bijna alle formaties zijn er vertegenwoordigd, van het oergebergte af tot en met het kwartair. Door de talrijke